

Királyhegyes Község Önkormányzatának Polgármesterétől
6911 Királyhegyes, Jókai u. 38. Tel.: 06-62-287-945
Tel./Fax: 06-62-287-968
E-mail: orgonas@freemail.hu

...../2009.

Tárgy: Királyhegyes Község önkormányzatának
2010. évi költségvetési koncepciója
Mell: 2 db melléklet

Királyhegyes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

Helyben

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló – többszörösen módosított – 1992. évi XXXVIII. Törvény (továbbiakban: Áht.) V. fejezete szabályozza a helyi önkormányzatok költségvetésére vonatkozó fő előírásokat. Az Áht. előírásai szerint a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót (1. melléklet) a polgármester tárgyév november 30-ig előterjeszti a képviselő-testületnek.

Az önkormányzati törvény a lakossági szükségletek kielégítéséről való gondoskodást, a társadalmi viszonyok szervezését jelentős részben – kötelezően vagy önként vállalás alapján – a települési önkormányzatok hatáskörébe utalja. A források (bevételek) és a feladatellátáshoz szükséges kiadások összhangját a különböző időtartamú tervekben kell biztosítani. A tervekben meghatározott források felhasználásának módját és arányait a képviselő-testület dönti el.

A helyi önkormányzatok által ellátandó feladatok megvalósításának egyik legfontosabb alapidokumentuma az éves költségvetés, amelyben a képviselő-testület egész évre meghatározza a gazdálkodással kapcsolatos teendőket, azok kereteit, az egyes ellátási formákban a szükséglet-kielégítés mértékét.

Az önkormányzati gazdálkodás tervezési szakaszában számbavételre kerülnek az önkormányzati törvényben meghatározott kötelező, valamint az önként vállalt feladatok teljesítéséhez szükséges kiadások előirányzatai és az azokat biztosító bevételek előirányzatai.

Az éves költségvetés tervezésének első szakasza a költségvetési koncepció összeállítása.

Már a koncepció készítés szakaszában biztosítani kell, hogy a kötelezően ellátandó feladatok zavartalan működtetéséhez szükséges források rendelkezésre álljanak.

A hivatkozott törvénynek megfelelően terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé a 2010. évi költségvetési koncepciót.

A koncepció készítésekor még nem állt rendelkezésünkre az elfogadott 2010. évi költségvetési törvény, ezért jogszabályi háttérrel megalapozott adatokat nem tudunk az előterjesztéshez mellékelni, csak a törvény-javaslat alapján végzett előzetes számításokat. A bevételek és kiadások számbavétele, illetve szembeállítása után kirajzolódnak a következő év lehetőségei és a vállalható feladatok. A mellékletben bemutatott bevételi és kiadási tervezet a végleges költségvetés elfogadásáig több területen változhat, hiszen még nem történt meg minden tervezést befolyásoló döntés.

A koncepció elfogadásához azonban megfelelő információt adnak a mellékletben bemutatott várható bevételek, kiadások számai.

A 2010. évi költségvetési törvényjavaslat önkormányzatokra vonatkozó általános indokolása:

A koncepció elkészítéséhez a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat biztosít alapszabványokat.

A Kormány úgy döntött, további kiadáscsökkentő lépések szükségesek az államháztartás helyzetének tartós stabilitása érdekében. A tartós egyensúly megteremtése céljából a korábban benyújtott költségvetési törvényjavaslathoz képest további intézkedésekről döntött a Kormány az alábbi területeken:

- a közszerát érintő módosítás, hogy a közalkalmazottak, köztisztviselők látszatintézkedéseken alapuló illetmény korrekció, illetmény kiegészítés, illetve adósságcsonkítás révén juthatnak várhatóan eltérő mértékű illetménynövekedéshez.

Ez azt jelenti, hogy gyakorlatilag a nehéz gazdasági helyzet következtében már a negyedik évet tervezi a költségvetés 13. havi illetmény, és illetményemelés nélkül. Ez különösen a pályakezdő, valamint a minimálbéren alkalmazottak esetében olyan mértékű kiesés, amelyet semmilyen központi intézkedés nem kompenzál.

E kiadáscsökkentő lépésekre egyrészt azért van szükség, hogy mérsékeljék a hiányt, így az államháztartás finanszírozási szükségletét, másrészt pedig azért, mert ha nem számolhatnak növekedéssel, az a korábbiakhoz képest kisebb adó- és járulékbévételeket eredményez, és ennek hatását is ellensúlyozni kell a kiadási oldalon.

Az állami kiadásokon belül elsőbbséget kell biztosítani az EU társfinanszírozással megvalósuló projekteknek, elsősorban azoknak melyek a kis- és közép vállalkozások támogatását, működési, finanszírozási feltételeinek javítását célozzák.

A kiadási oldalon realizálódó csökkenések, valamint az egyenlegjavulás nem a tartalékok felhasználásából származik, a mobilizálható tartalékok közel a 2009. évihez hasonlóan alakulnak.

Alapelvek, helyi sajátosságok

A körjegyző az Áht. 68.§. (1) bekezdése és az államháztartás működési rendjéről szóló – *többször módosított* – 217/1998.(XII.30.)Korm. rendelet 22.§.(2) bekezdésének megfelelően a költségvetési koncepció összeállításakor az alábbi tényezőket veszi figyelembe:

1./ a minden évben, a Kormány határozatában foglalt főbb makrogazdasági mutatókat, és a tervezési paramétereket tartalmazó táblázatokat, az érvényesítendő követelményeket, a helyi önkormányzatra vonatkozó meghatározott prioritásokat, összehangolási feladatokat, szabályozási elgondolásokat;

2./ 1993. óta a Belügyminisztérium által megküldött un. "Győri kötetet", amely tartalmazza az önkormányzat főbb pénzügyi-, ellátottsági mutatóit és az ingatlanvagyon-kataszter adatait;

3./ az önkormányzati gazdasági program célkitűzéseit;

4./ számba veszi a helyben képződő bevételeket, megállapítja az abból fejlesztési célra felhasználható bevétel mértékét;

5./ az önkormányzat kötelező és vállalt feladataiból adódó ismert kötelezettségeket.

6./ Királyhegyes községben nem működik helyi kisebbségi önkormányzat, ezért azt a költségvetés tervezés munkafolyamatába bevonni nem lehetséges.

Az éves költségvetési koncepció elfogadása eljárási rendjének alapvető eleme önkormányzatunk vonatkozásában, hogy a képviselő-testületi döntést megelőzően Királyhegyes közigazgatási területéhez tartozó Csikópuszta külterületi lakott-helyen és Királyhegyes községben közmeghallgatással egybekötött testületi ülésen kerül ismertetésre a következő évre vonatkozóan elkészített koncepció.

Ennek célja, hogy a lakosság minél szélesebb körben megismerje, és folyamatosan figyelemmel kísérhesse az önkormányzat pénzügyi helyzetét, a gazdasági célkitűzések vonatkozásában, pedig az állampolgárok véleménye, igényei, szükségletei beépítésre kerülnek ennek eredményeként a koncepció tervezetébe. Ezt követően dönt a képviselő-testület a koncepcióról, határozatot hozva a költségvetés-készítés további munkálatairól.

Az önkormányzat 2010. évi koncepciójának bevételi oldala egyrészt a költségvetési törvény-tervezet irányszámainak, másrészt pedig a már most ismert, folyamatban lévő a pályázatainkhoz kapcsolódó áthúzódó kötelezettségvállalások alapján került meghatározásra.

A helyi önkormányzatokra vonatkozóan a központi forrásszabályozásnál 2010 évre a működés finanszírozását szolgáló források visszaesést mutatnak.

A központi költségvetésből származó források azon feladatoknál – oktatás, körjegyzőség - szűkülnek leginkább, ahol a kormányzat a kistérségek szerepét kívánja erősíteni. A szociális normatívánál is jelentős megszorítások történtek, a jelzőrendszeres házi-segítségnyújtás átalakul, a házi-segítségnyújtásnál és a szociális étkeztetésnél is változtak a normatíva kategóriák.

A munkanélküliség várhatóan továbbra is megnöveli az önkormányzat által szervezett közmunkák, közhasznú munkák iránti igényt. Ezért az önkormányzat a pályázatokhoz

kapcsolódva, illetve egyéb közérdekű munkákhoz szeretné foglalkoztatni a községben élő munkanélküli lakosokat.

A központosított előirányzatok visszaesését több tényező okozza 2010-ban. 2006. évtől a központosított előirányzatok közül a kötött felhasználások közé került a többcélú kistérségi társulások támogatására szolgáló keret, megszűnt a helyi önkormányzatok bérkiadásainak kiegészítő támogatása, csökkent a létszámcsoökkentésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása, a belterületi utak burkolat-felújítási támogatása. 2010. évre vonatkozóan többi támogatási jogcímnél is nagyobb visszaesés tapasztalható.

A fajlagos támogatások csökkenése, illetve egyes esetekben azok stagnálása ellenére 2007-ben a központi tartalékképzési kötelezettséget a normatív állami támogatásokra kiterjeszti a törvényjavaslat. A helyi önkormányzatoknál az átengedett szja meghatározásában lényeges változás nem várható. Az átengedett szja-t terhelő tartalékképzési kötelezettség továbbra is fennmarad.

A központi költségvetésből származó források jelentős mértékű visszaesése miatt a működőképesség fenntartásához egyre nagyobb mértékben kell a saját bevételekre támaszkodni. A kintlévőségek behajtása érdekében tett intézkedéseket, folyamatosan, növekvő hatékonysággal kell megtenni.

Fontos, hogy az adóhátralékok behajtása 2010. évben folytatódjon, hiszen a kintlévőség jelentős összegű, ami ha befolyna, javítana Önkormányzatunk likviditási helyzetén. A helyi adóbevételek tette eddig is lehetővé a pályázati önrők biztosítását és erre 2010-ben még fokozottabban szükség lesz.

A kiadásaink a személyi juttatások esetében a költségvetési törvény és a vonatkozó törvényi előírások alapján történt az irányszámok meghatározása. A törvényjavaslat a köztisztviselői illetményalap mértékére, sem a közalkalmazotti garantált illetményekre vonatkozóan nem tartalmaz eltérő javaslatokat a 2009. évre vonatkozóktól.

A dologi kiadás vonatkozásában közel azonos mértékig kalkuláltunk, mint a 2009. évi eredeti előirányzatok, annak ellenére, hogy várhatóan minimum 10%-os energia áremelés várható. Ez a tervezés mind az önkormányzat, mind a helyi intézmények takarékos gazdálkodására alapoz.

A 2010. évi költségvetéssel szolgálendő alapvető célok

Mint minden település költségvetésének, a miénknek is az alábbi fő célok, megvalósítását kell egyidejűleg szolgálnia:

- Az itt lakó polgárok által elvárt szolgáltatások (beleértve az önkormányzat kötelező feladatait) színvonalas biztosítása, az életviszonyok és azok feltételeinek javítása, fejlesztése;
- A bevételek és kiadások közötti egyensúly megteremtése és fenntartása
- Kihasználva a fejlesztési pályázatokat, hiteleket, rangsorolt felhalmozási célok megvalósítása.

Ezen általános célok erőt meghaladó feladatokat rónak az önkormányzatra!

A község hitelképessége miatt eleve nehéz helyzetben van, azonban az igazi kihívást a folyó bevételeknél magasabb ütemben növekvő kiadások trendje jelenti.

Mozgásterünk – lehetséges fejlődési pályák

A pénzügyi egyensúly megőrzése oldaláról megközelítve, de egyidejűleg a fejlődés esélyeit is vizsgálva, rövidtávon a következő három fő irány adódik:

- *A község saját bevételeinek erőteljes növelése*

Az 1990. évi C. törvény a helyi adókról viszonylag szabad kezet ad az önkormányzatoknak saját bevételeik növeléséhez.

A Képviselő-testület októberi ülésén tárgyalta a helyi adókat, illetve az adóbevételek alakulását. A Képviselő-testület a helyi adók mértékén nem kívánt emelni. A jelenlegi mértékű adók szinten tartásával, az adóbevételek fokozott behajtása mellett növekedhet a bevétel új terhek bevezetése nélkül.

- *A kiadási oldal drasztikus visszafogása*

A személyi jellegű költségek jelentik a költségvetési kiadások több mint 30 %-át, míg az átadott pénzeszközök a 39 %-át. Ez a nagyságrend magában rejti a pénzügyi egyensúly javításának esélyét. Hatékonyabb gazdálkodással, a kiadások visszafogásával éves szinten már jelentősebb összeg is megtakarítható.

A felújítási, beruházási kiadások eddig is erősen visszafogottak voltak.

Miközben a kiadások kényszerű visszafogása szükséges, a hatékonyabb gazdálkodásra is feltétlenül szükség van. Meg kell állapítani, hogy az ily módon „nyert” összeg csak az egyensúly megtartására, a legszükségesebb javításokra lehet elegendő. Ebből az elmaradások pótlására, a fejlődésre nem, vagy csak igen szűkösen telik.

- *Külső források bevonása*

Az egyik lehetséges út: a befektetők idecsábítása. Több év távlatában ez kedvező hatással lehet a község fejlődésére, hiszen tartós anyagi alapokat teremthet. Az erre a célra felhasználható ingatlanvagyon azonban meglehetősen korlátozott, piaci kereslet sem számottevő. Az esetleges értékesítések megvalósítása időigényes feladat – rövidtávon csak viszonylag kis forrásbővülést eredményezhet.

A település kedvezőtlen adottsága egyben komoly lehetőséget is kínál a központi költségvetés (és az Európai Unió) által biztosított támogatási keretből, alapokból pályázati pénzek elnyerésére. Szinte nincsenek olyan pályázati célok, amelyek tekintetében ne versenyezhetnénk a leginkább rászorult település címéért. A pályázatok feltételei között azonban – általában – valamilyen saját erő biztosítása is feltétel. Ezzel viszont a község jelenleg nagyon csekély mértékben rendelkezik. Nem rendelkezik olyan pénzügyi tartalékkal sem, ami az egyes pályázatok dokumentációjának kidolgozásához szükséges lenne. A legtöbb pályázat utófinanszírozású, így a megvalósítása is komoly erőpróba elé állítja az önkormányzatunkat. Ennek ellenére a pályázati lehetőségeket fokozottan figyelni kell, és az Önkormányzat számára kedvező lehetőségekkel a jövőben is élni kell.

A 2010. évi költségvetési koncepció vezérgondolata

Az előbbi pontban leírtak alapján kijelenthető: a fejlődés elindításához szükséges forrást egyedül a rendszeres és eredményes pályázatokkal biztosíthatja a község. Ezt alapul véve, a 2010. évi költségvetés és gazdálkodás koncepciójának arra kell összpontosítania:

Hogyan biztosítható minél előbb, és minél nagyobb összegű saját forrás a pályázatokhoz?

A saját bevételek növelését és a folyó kiadási oldal visszafogását az előbbi cél érdekében, annak alárendelve szükséges megvalósítani.

A pénzügyi egyensúly megőrzése érdekében a költségvetés kiadási oldalán az egyes előirányzatok csak olyan mértékben tervezhetők, amellyel a havi likviditás biztosítása megoldott.

A költségvetési hiányt az önkormányzat pénzügyintézetétől felvett hitelből kívánja finanszírozni.

A folyó kiadási éves előirányzatokat az év első felében max. a 2009. évi havi keretek szintjén lehet felhasználhatóvá tenni (kivéve a legalább 75 %-ban pántlikázottan központi költségvetésből, alapokból refinanszírozott tételek, és a jogszabályon alapuló kötelező emelések, pl. közalkalmazotti bérek és járulékai).

2010. I. félévében szükséges elindítani az intézménynél és a Hivatalban a költségvetés feladatfinanszírozáson alapuló megtervezését, újratervezését. E tervezés eredménye adhat lehetőséget a Képviselő-testületnek arra, hogy az év első felében követett szigorú gazdálkodás alapján létrejövő magasabb kiadási lehetőségek felhasználásáról, - előirányzatokon belül és előirányzatok közötti átcsoportosításáról – célszerű, megalapozott döntést hozzon.

A költségvetés tervezete szigorúan konzervatív megközelítésben határozza meg, tartalmazza mind a bevételi, mind pedig a kiadási oldal előirányzatait.

A pályázatok útján történő finanszírozás miatt számolni kell azzal a korláttal, hogy nem feltétlenül olyan sorrendben indul majd a különböző jellegű hátrányok felszámolása, mintha a Képviselő-testület saját forrásai fölött szabadon dönthetne. Tudomásul kell majd venni azt a kényszert, hogy a sorrendet döntő mértékben az határozza majd meg, hogy éppen melyik szférát (oktatás-, egészségügy-, szociális ellátás, közlekedés, stb.) érintő, kedvező feltételű pályázatok kerülnek kiírásra.

Felhalmozási kiadások:

A 2009. évről áthúzódó felhalmozási kiadások:

- Falumegújításra és –fejlesztésre megnyert támogatás 11 346 335 Ft, amihez az Önkormányzatunknak önrészként 2 836 584 Ft-ot kell hozzátenni a fejlesztés megvalósításához
- Integrált Községi és Szolgáltató Tér Kialakítására benyújtott pályázatunk 3 forduló, az első fordulót megnyertük, a második fordulót benyújtottuk és jelenleg, ennek a fordulónak az elbírálása van folyamatban. A beadott pályázati anyagban a kért támogatás 45 911 358 Ft, az önerő a támogatás 25%-a 11 477 840 Ft.

A részletkérdéseknél követendő döntési szempontok

- Minden érdemi döntés előtt megvizsgálandó, hogy annak milyen közvetlen kihatása van a település likviditására és a költségvetési egyensúlyra. Legalábbis 2010. első félévében tartózkodni szükséges az olyan döntésektől, amelyek rövidtávon a likviditást, éves szinten a pénzügyi egyensúlyt veszélyeztetik.
- Érdemi munkát szükséges fordítani az olyan ötletek, változások összegyűjtésére és rangsorolására, amelyek megvalósítása nem, vagy csak szerény mértékben igényel pénzügyi forrásokat, de kedvező hatásuk a lakosság számára érzékelhető. Ezen ötletek, javaslatok épüljenek be a koncepcióba.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem, hogy a Királyhegyes Község Önkormányzatának 2010. évi költségvetési koncepcióját tárgyalja meg és fogadja el.

H A T Á R O Z A T I j a v a s l a t

...../2009.(XI.26.)Öh.

Tárgy: Királyhegyes Község Önkormányzatának 2010. évi költségvetési koncepciója

H A T Á R O Z A T

- 1. Királyhegyes Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az államháztartásról szóló – többszörösen módosított – 1992. évi XXXVIII. törvény 70.§. (1) bekezdése alapján megtárgyalta az önkormányzat 2010. évi költségvetési koncepcióját és azt elfogadja.**
- 2. A 2010. évi költségvetés-tervezet elkészítésénél fokozottan figyelembe kell venni az áthúzódó szerződéses kötelezettségek, folyamatban lévő fejlesztések fedezetének biztosítását.**
- 3. A tervezés során, ténytámságokon alapuló, a kötelező feladatok fenntarthatóságát biztosító költségvetés elkészítésére kell törekedni.**

A határozatról értesítést kap:

1./ Horváth Lajos polgármester	helyben
2./ Benákné Bárdi Ilona körjegyző	helyben
3./ Szirbik Sándorné költségvetési főelőadó	helyben
4./ Irrattár	

Királyhegyes, 2009. november 26.

Tisztelettel:

Horváth Lajos
polgármester